

ВИДИ СУДОВИХ РІШЕНЬ ЗА ФОРМОЮ ЇХ ПРИЙНЯТТЯ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ УКРАЇНИ

Однією з характерних ознак судового рішення є те, що його має бути прийнято у встановленій законом формі.

Згідно з ч. 2 ст. 110 КПК України [1], судові рішення приймають у формі *ухвали, постанови або вироку*, які повинні відповідати вимогам, передбаченим [ст. 369, 371–374](#) КПК України.

Таке законодавче закріплення видів судових рішень відповідно до форми їх прийняття (ч. 2 ст. 110 КПК України) недостатньо узгоджено з іншими положеннями національного кримінального процесуального законодавства. Системний аналіз норм КПК України дає підстави стверджувати, що судові рішення може бути прийнято також у формі *подання* (ст. 34) та *наказу або письмового розпорядження* (ч. 4 ст. 517).

Судові рішення у формі подання може прийняти суд першої або апеляційної інстанції в разі необхідності вирішення питання про підсудність.

Згідно зі ст. 34 КПК України, «питання про направлення кримінального провадження з одного суду до іншого в межах юрисдикції одного суду апеляційної інстанції вирішується колегією суддів відповідного суду апеляційної інстанції *за поданням місцевого суду...*» (ч. 2 ст. 34 КПК України); «питання про направлення кримінального провадження з одного суду до іншого в межах юрисдикції різних апеляційних судів, а також про направлення провадження з одного суду апеляційної інстанції до іншого вирішується колегією суддів Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ *за поданням суду апеляційної інстанції ...*» (ч. 3 ст. 34 КПК України).

Щоб з'ясувати, чи є подання суду про визначення підсудності видом судового рішення, слід керуватися загальним тлумаченням поняття «судове рішення» та ознак, які йому властиві. Вважаємо, що подання суду про визначення підсудності цілком можна розглядати як вид судового рішення, оскільки воно має ознаки, які притаманні судовому рішенню, зокрема: 1) є правозастосовним актом (актом застосування норм кримінального процесуального права (ст. 34 КПК України, п. 4 ч. 3 ст. 314 КПК України тощо); 2) його приймає вповноважений суб'єкт кримінального провадження, який реалізує свої повноваження в межах своєї компетенції (тобто приймає суд під час здійснення судової діяльності; 3) є юридичним фактом, який породжує та змінює кримінальні процесуальні відносини, пов'язані з рухом кримінального провадження, тощо.

Деякі вчені (О. Ф. Шминдрук) пропонують рішення суду про направлення обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру для визначення підсудності (п. 4 ч. 3 ст. 314 КПК України) оформлювати не поданням, а ухвалою [2, с. 5].

Хоча такий підхід хоч і відповідає положенням ч. 2 ст. 110 КПК України та позиції вчених (Н. В. Глинської [3, с. 60–61] та інших) щодо уніфікації судових рішень, однак суперечить положенням ст. 34 КПК України та є дискусійним, оскільки в поданні про визначення підсудності остаточно не вирішується питання про підсудність, а лише констатується необхідність його вирішення.

Крім цього, у п. 4 ч. 3 ст. 314 КПК України закріплено можливість суду направити з поданням для визначення підсудності тільки обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру. На нашу думку, направити з поданням для визначення підсудності суд може також клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності.

У частині 4 ст. 517 КПК України передбачено, що «рішення про надання доступу до конкретної таємної інформації та її матеріальних носіїв приймаються у формі наказу або письмового розпорядження керівником органу досудового розслідування, прокурором, *судом*».

З метою узгодженості положень ст. 110 і ч. 4 ст. 517 КПК України, вважаємо цілком доречною пропозицію закріпити в ч. 4 ст. 517 КПК України положення, згідно з яким рішення про надання доступу до конкретної таємної інформації та її матеріальних носіїв приймає керівник органу досудового розслідування, прокурор у формі постанови, а суд – у формі ухвали.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI // Голос України. – 2012. – 19 трав. – № 90–91.
2. Шминдрук О. Ф. Підготовче провадження в кримінальному процесі України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / О. Ф. Шминдрук. – Київ, 2016. – 19 с.
3. Глинська Н. В. Концептуальні засади визначення та забезпечення стандартів доброякісності кримінальних процесуальних рішень : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09 / Н. В. Глинська. – Харків, 2015. – 462 с.